

AKS: egne külv!

ARGO INGVER

taimekaitsevahendid võetakse turult ära.

“Siis saagid kukuvad kindlasti allapoole või hakkavad rohkem kõikuma. Või siis peab väga õnnestuma, õnne osa läheb suuremaks,” on ta veendunud.

Eks see tähendab siis ka seda, et uutele rekordsaakidele on vähem lootust. Tänavu jäid rapsil ja küllap teistelgi kultuuridel viljelusvõistluse rekordsaagid suuresti selle taha, et juunis oli väga kuum ja niiskust väga vähe, ar-

VILJELUSVÕISTLUS

Taliraps

- Osales 14 rapsikasvatajat.
- Tugevad tulemused olid Urmas Nurmsalul Viljandimaalt, Kaido Kirstul Saaremaalt, Toomas Riibergil Virumaalt, Erki Plamusel Raplamaalt, Matis Moksil Valgamaalt jmt.
- Üldvõitjad selguvad kolme näitaja – saagikuse, kvaliteedi ja tulukuse – kokkuvõttes viljelusvõistluse lõpu-konverentsil 27. novembril Jõgeval.

vab Maks. Olnuks sademeid siis vähegi rohkem, kes teab, äkki liginenuks võistluspõllul saaginumbr kuue ligi.

Mihkel Maks tunnistab, et otsus osaleda võistlusel tuli tal peaaegu viimasel tunnil, siis, kui tähtaega pikendati. E-agronoom tegi mai lõpus nõustamist, tuldi ka tema põlde vaatama ja nähtu põhjal soovitati end kirja panna.

“Tänavu sai kinnitust talivilja puhul, et korraliku saagi aluseks on õigeaegne külv. Augusti lõpus ja septembri alguses külvatud põld võib kevadel ka ilus olla, kuid vägevat saaki sealt enam ei võta. Sel sügisel sai külvatud 25. augustil ja ega sealt võistluspõldu tule,” arutleb ta.

Selle aasta rapsi hinda – 360 euro ümbrusse tonni eest – peab Maks korralikuks. Rapsiuseks on temas aasta-aastalt kasvatanud see, et ta on üsna stabiilselt saaki andnud. Ka põua-aastatel ei jäta see põllumeest kuivale. On vastupidavam ja mingi saagi ikka annab. Kui erakordsed olud juhtuvad ega saa saaki kätte, on

aga miinus kõige suurem. Läheb kõik hästi, on kasum jälle kõige suurem.

Põllud väikesed ja künklikud

Niipalju kui võimalik, kasvatabki Maks talikultuure. Rapsi kõrval rukist ja talinisu. Kokku on tal harida 450 ha, millest suurem jagu rendimaad. Külvide all oli tänavu 370 ha.

“Kui töömahtu arvestada, tähendab 450 hektarit Kesk-Eesti mõistes 800–900, kuna põllud on nii väikesed, et hektari kohta kulub siin aega rohkem,” arutleb ta.

Maks tunnistab, et muidugi tahaks ta, et talu suurem oleks, aga seda piirab vabade maade puudus. Küll plaanib ta jätkuvalt jääda viljakasvatajaks, mis võrreldes loomapidamisega on paindlikum.

“Loomadega ei teki sellist hetke, et võiks nädala rahuga ära olla, mulle meeldib aga mäesuuska sõita ja talviti oleme sõpradega Slovakkia mägedel käinud,” ütleb Maks, kel veel mõne aasta eest olid lihavedid ja enne neid ka piimakari.

Põllumehed saavad 12 miljonit toetust

Valitsus toetas maaeluminister Arvo Alleri ettepanekut eraldada põllumeestele 12 miljonit eurot koroonakahjude hüvitamiseks.

Põllumajandussektori toetatakse valitsuse reservist.

“COVID-19 puhangu laialdane mõju Eesti majandusele on jätnud tuntava jälje ka siinsete põllumajandustootjate tegevusele, vähendades märkimisväärselt nende sissetulekuid ning suurendades ettevõtjate majanduslikku ebakindlust,” tõdes maaeluminister Arvo Aller.

Minister tõi esile, et peamised kahju saanud sektorid on piimatootmine, lihavedi- ja seakasvatus, lamba- ja kitsekasvatus ning aiandus.

“Valitsus mõistab, et olukord põllumajanduses on mitmele tootmisvaldkonnale keeluline ja seetõttu tuleb leida

neid kõiki arvestav lahendus. Sellest tulenevalt toetati ettepanekut eraldada põllumeestele reservist toetust kokku 12 miljonit eurot. Toetusraha täpsem valdkondlik jaotus selgub hiljem,” lisas minister.

Piimatootmise puhul on probleemiks piima kokkuostuhind, mis alates aprillist püsib alla omahinna. Veiste kokkuostuhinnad on langenud alates 2020. aasta algusest – veiseliha-sektori mõjutab enam tootlus-tusautuste olukord, tarbijate sissetulek ning ekspordi märkimisväärne vähenemine.

Sigade kokkuostuhind on langenud alates 2020. aasta algusest ning see on osa tootjate puhul kukkunud alla omahinna. Lammaste kokkuostuhinnad on olnud langustrendis ning viimastel aastatel on Eestis lammaste ja kitsede arvukus ebastsõdsate turutingimuste mõjul vähenenud viiendiku võrra.

Aianduses on suur hinnasurve seoses COVID-19 pandeemiast tingitud probleemidega tootlussektoris. Selle müügi-kanali mahtude suur langus on tekitanud olukorra, kus kartuli- ja kõõgiviljakasvatavad otsivad jaekaubanduses alternatiivset müügiväljundit, mis tekitab täiendava hinnasurve aiandus-saadustele.

**Toetusraha
täpsem vald-
kondlik jaotus
selgub hiljem.**

ARVO ALLER

Maaleht

Enne külmade tulekut on õige aeg oma katust kontrollida

„Sügisel on õige aeg oma katus hoolikalt üle vaadata,” soovitab Lõuna-Eesti juhtiva lamekatuste ehitusfirma juht Rein Kala.

Lamekatus on üks Eesti kortermajade kõige sagedasemaid valikuid. Katuse korrashoid on korteriühistu või kinnisvarahalduri oluliste tööülesannete hulgas ning võimaldab kaitsta majaelanikke paljude tekkida võivate probleemide eest, säästes olulisel määral raha.

Kuna katust maapinnalt näha pole, võib sageli juhtuda nii, et omanik või haldur avastab katusel oleva probleemi alles siis, kui olukord on juba tõsine. Õigeaegne ülevaatus seevastu pikendab katuse eluiga tunduvalt ning kokkuvõttes tuleb ka odavam.

Rein Kala ütleb, et lamekatuseid peab üle vaatama vähemalt kaks korda aastas – sügisel enne külmade tulekut ja kevadel pärast lume sulamist.

Katustele mõjuvad talvel ühed ja suvel teised katuse toimimist mõjutavad tegurid. Peale külma ja sooja

mõjuvad katustele veel päike, tuul, sademed, inimtegevus ja palju muid tegureid.

„Talvel on külm, materjal tõmbub külmaga kokku ehk kahaneb. Suvel on teisalt soe, materjal suureneb ehk paisub. Temperatuuri muutumisega materjal liigub, annab järele, võib puruneda ja katus ei pruugi täita enam oma ülesannet,” räägib Kala.

KINDLASTI VAJAB KATUS PUHASTAMIST

Kontrollimise käigus tuleb esimese asjana hinnata katuse visuaalset väljanägemist, toimimist ning muutuste korral pidada nõu spetsialistiga.

Rein Kala kogemus näitab, et parimal juhul vajab katus sügisperioodi lõpul vaid lehtedest, prahist ning lindude poolt sinna jäetust puhastamist, et ebavajalik biomaterjal sinna talveks kõdunema ei jääks. Koristamata jäänud puulehed ja praht tekitavad aja jooksul lamekatusele huumusekihi, mistõttu katusele hakkavad kasvama sammal, taimed ja puud. Taimede juurestik rikub ära katusekatte, tekitab läbijooksud, hiljem

võivad tekkida kandekonstruktisioonide purunemised.

Ummistunud vihmavee äravoolulehtrite ehk katuselehtrite tõttu võib katusele koguneda suuremal hulgal vett ja kogu katusekonstruktsioon või isegi kogu hoone võivad saada kannatada. Oluline on veenduda, et vihmavesi voolaks katusele korralikult ära ning et vihmavee äravoolu-üsteemid ei oleks umbes.

Ummistunud vihmaveerennid ja vihmaveetorud ei täida enam oma otstarvet. Samas kuivavad ummistunud vihmaveerennid ja -torud aeglaselt, hakkavad roostetama ja lagunema.

SAGELI ON VAJA TEHA VÄIKSEMAID REMONDITÖID

Lisaks katuse ülevaatusel võib olla vaja enne külma aja saabumist teha ära mõned hooldustööd. Näiteks võib katus vajada veidi täiendavat putitamist – siit lahti mõni serv, sealt mõni plekk...

Õigel ajal leitud probleemi lahendamise säästab palju raha ja aega, sest kui probleemne koht talviste heitlikele ilmadele räsida jätta, on hilisem olukorra lahendamine tunduvalt kallim ja ajamahukam.

SISUTURUNDUS

Oluline on kontrollida, et katusekate ja erinevad katuse elemendid ei oleks lahti või mingil muul moel ohtlikud nii katusele kui ümbritsevale keskkonnale. Lahti tulnud kohad tuleb uuesti kinnitada.

Katuseid peab loomulikult ka siis kontrollima, kui need ei täida enam oma ülesannet.

Välja tuleks selgitada võimalikud katuse mehaanilised vigastused (torkeaugud, keevisõmbluste ja materjalide rebendid, katuse või hoone vajumisest tekkinud vigastused). Leitud vigastused tuleb kohe parandada.

Kontrollida ja vajadusel hooldada tuleb ka kõik katusel olevad käigurajad, katuseaknad, katuseeluugid, turvapollarid, läbiiviigud, parapetid, räästad, varikatused ja muud katusega seotud elemendid.

PROFESSIONAALNE TEENUS TAGAB HEA TULEMUSE

Kui katuse olukorda kaardistades selgub, et see on amortiseerunud, on just sügisel õige aeg asuda otsima spetsialiste, kes võiksid renoveerimistöödega alustada kevadel kohe pärast lume sulamist. Rohkem kui veerandsaja-aastasele töökogemusele toetudes soovib OÜ Evari Ehituse juht katuse renoveerimise tellimisel kindlasti huvi tunda töövõtja usaldusväärsuse ja seni tehtud tööde vastu.

„Alati on soodsam ehitada või renoveerida üks kord ja korralikult kui mitu korda ikka uuesti ja uuesti,” kinnitab Rein Kala.

